

ABONAMENTUL

Pe un an . 24 Cor.
Pe jum. an . 12 "
Pe 1 lună . 2 "

Nr. de Duminică
Pe un an 4 Cor. — Pen-
tru România și America
10 Cor.

Nr. de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACTIA
și ADMINISTRAȚIA
Deák Ferenc-utca 20.

INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.

Manuscripte nu se îna-
poiază.

Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Un simptom îngrijitor.

(*) Din orice punct de vedere am judeca, Orăștia este un centru de seamă românesc. Remarcabil îndeosebi în ce privește viața noastră politică și economică. Un emporiu, așa zicând, în centrul Ardealului. Are fruntași cărturari chibzuiți și harnici și jur-impresur o populație viguroasă. Ți-e drag să-i privești.

Cu atât mai mare ne este deci mâhnirea, când trebuie să înregistrăm lucruri slabe petrecute în sinul acestor frați iubiți, cum au fost cele cuprinse în corespondența de ieri.

În Orăștie, de când ne știm — și e un pătrar de veac de când urmărim luptele naționale — a fost întotdeauna un conducător necontestat, bărbat cu înalte calități, care ar fi fost destul să vrea, și era azi deputat, iar în clubul parlamentar, desigur, unul dintre cei mai cu autoritate.

N'a fost lucru de seamă, pe care el să nu-l fi pus la cale și să nu-l ducă la desăvârșire: bancă, reuniune agricolă prin dr. Ioan Mișu s'a făcut și susținut; cauzele școlare prin mintea și ajutorul lui s'au îndreptat...

Scurt: ori care centru românesc s'ar mân-
dă dacă l'ar avea pe Mișu.

Numai în Orăștie s'au găsit niște beciznici cari și-au pus în minte să se emancipeze de sub conducerea și influența acestui bărbat distins al neamului românesc.

Dacă ar fi făcut-o în chip demn, după o

luptă dreaptă ori vre-o răfuială al cărei rezultat să invedereze lipsa de primenire între conducători, desigur că n'am aveam nimic de zis. Respectăm voturile poporului. Cu o condiție însă: ele să fie nu prin surprindere nici prin seducere!

Ceeace s'a întâmplat la Orăștie a fost un *demagogism ordinar*, care dacă l'am lăsa nevestițit, ar însemna că tolerăm să se încuibă în sinul poporului românesc moravuri dezastruoase

Ceeace s'a făcut adică în Orăștie cu prilejul alegerii comitetului românesc pentru afacerile comunale a fost nu numai o ingratitude condamnată față de mai mulți fruntași, în primul rând față de dl dr. I. Mișu, ci inaugurarea unei școli detestabile. Cine garantează anume, că dacă azi i-a venit în minte unui protopop și comptabil să trântescă prin surprindere pe comitetul compus din fruntași de toate nuanțele, mâne nu se va găsi un dascăl și vre-un țaran mai bun de gură, care să trântescă pe pârintele și pe comptabilul ilustru necunoscut?!

E permis oare să se introducă astfel de apucături: vot prin surprindere, în cauză unde trebuie să domnească cea mai complexă bună înțelegere? Și încă pe ce teren și chestie? Unde e vorba d'un comitet care are să ne reprezinte față de unguri și sași!

Se poate oare compara noul comitet cu cel vechiu? Se poate oare măcar spera, că prin pricepere și zel el s'ajungă a fi luat în serios?

Trecutul politic al celor noi aleși poate fi vre-o garanție ca ei să reprezinte cum trebuie un centru românesc cum e Orăștia? Într'un sat modest, ar merge, un astfel de comitet, dar la Orăștie, ierte ni-se cuvântul: e o mare decadență.

Eclipse sunt în orice lupte; dar rămâne garanția *reculegerii*. Dacă frații din Orăștie vor admite însă acest fel de luptă, cu lozincă: «jos domnii», — dacă în fața celor petrecute nu se va face o reacție sănătoasă, acest centru românesc e amenințat s'ajungă rău! Cum adică: pentru că n'au putut exoperă lemne și mai știe sfântul ce, Mișu și soții trebuie dați la o parte? Dar dela această primejdioasă mentalitate nu e decât un pas până la decadența națională! Nu o să poată exoperă adică lemne gratis nici noul comitet. Rămâne atunci ca țărănimea cu voturile să treacă în partea celor ce pot da lemne: la unguri și sași!

Ceice au mers între popor cu astfel de josnice argumente nu și dau oare seama de imoralitatea națională pe care o propagă?

Să fim bine înțeleși: noi nu susținem persoane, nici nu combatem persoane. La urma urmelor și d-lui dr. Mișu și nouă, ne e indiferent ce căciulă vor să poarte frații din Orăștie. N'avem de împărțit nimic nici cu ilustrul necunoscut care s'a remarcat în această puțin ilustră campanie. Ne simțim însă datori, ca atunci când se ivește vre-un simptom îngrijitor în viața noastră națională, să-l combatem, să nu lăsăm ca boala să prindă și să amenințe corpul național.

A porni o luptă, între frați, fie din am-

FOIȚĂ ORIGINALĂ A »TRIBUNEI«.

Notițe bibliografice.

De Ilie Marin.

Der Haiduck, roman de Bucura Dumbravă, (Wundesling, Regensburg, prețul 6 și 7 mărci.)

Un roman, căruia i-s'a făcut reclamă și prin jurnalele ungurești, cu toate că putea să se bucure de renume și pe altă cale. E un roman cum rar se scrie la noi.

De mult așteptăm pe romancierul nostru național. Avem lipsă și în domeniul romanului — care la noi vegetează — de un talent pronunțat. Istoria noastră națională se va putea învăța mult mai bine din paginile aceste literare, decât din datele seci, învățate pe de rost la școală. (Noi, cei din Ardeal, n'avem nici chiar favorul acesta!) Faptele istorice, îmbrăcate în lumina de serbătoare a scriitorului ne rămân mult mai bine imprimare în minte. Ne trebuie o clasă de oameni, tineri și bătrâni, care să se știe încălzi și pe această cale de trecutul neamului nostru — după cum s'a întâmplat aceasta în Franța, în Anglia, în Germania și în toate țările culte. Acolo au lucrat astfel un Victor Hugo, un Walter Scott, un Sienkiewicz, desvâlnind trecutul cu toate tainele sale, entuziasmând, făcând să se bucure, să se înfristeze, să plângă de durerea neamului masele cetitorilor.

Romanul de care vorbim este, la orice caz, începutul unei serii de romane istorice din viața neamului nostru. Chiar și faptul că a putut fi atribuit Reginei României dovedește calitățile sale. D-șoara *Seculici*, căci acesta este numele au-

toarei, care a pășit deodată în rândurile cele din-tăiu ale literaturii noastre, a șilut să dea un farmec deosebit coloritului istoric fidel al timpului domniei lui Ion George Caragea în Valahia (1812—1818). Tipurile boierilor români, a celor conservativi, a celor fricoși, a celor rezoluți, vieșilor lor în familie, în orașe, în politică, clasa țaranilor roboțai, cu tralul lor chinuit, cu obiceiurile lor, cu viața lor de codru, când nu mai aveau încătrău, grecotelii parveniți, fanarioții setoși de prăzi și de sânge, cu moravurile lor, viața de codru a haiducilor, a lui Iancu Jianu, a lui Mereanu, a tovarășilor săi, viața boereselor și a fetelor lor, viața dela mănăstire și dela țără, aspirațiunile heteriștilor greci și reprezentațiile lor teatrale din saloanele Domniței Ralu — toate se pândă pe dinaintea ochilor noștri cu o bogăție de culori și cu o plasticitate vrednică de laudat.

La fiecare pas dai de amănunte interesante de pe timpul domniei fanariote, cari îți arată munca serioasă întrebuițată în folosul romanului, care va rămâne în literatura noastră ca o peatră prețioasă. Că se va traduce în limba noastră și că se va citi cu deosebit interes și la noi — de asta suntem siguri.

Jurnalele ungurești au găsit prilej să se ocupe cu aceste pagini ale romanului despre care vorbim, fiindcă autoarea amintește, în trecut, cu deosebită dragoste și de răscoala lui Horia din 1784. Capitolul acesta este unul din cele mai reușite. Iancu Jianu ajunge într'o mănăstire, după lupte grele cu potera, desnădăjduit, disprețuind puterea boierilor români și a țaranilor, cari n'au tăria să scuture jugul rușinoș. În mănăstirea aceasta îi povestește răscoala lui Horia un călugăr transilvănean, care — iese la iveală mai pe

urmă a fost unul din trădătorii neamului și care și ia răsplata de bunăvoință prin post și rugăciune.

Chiar și numai episodul acesta ne arată că avem de a face cu un roman psihologic mai adâncit. Sbuiciumările sufletești sunt redade cu toate peripețiile lor, motivate și urmărite pas de pas. Iancu Jianu, eroul principal, ne apare în toată complexitatea caracterului său, viteaz, patriot, înfăcărat, sancvinic, luptându-se cu iubirea de patrie și de femeie. Singur sfârșitul nu ne pare a fi destul de bine motivat sau — dacă e de fapt sfârșitul romanului — nu e în consonanță cu caracterul de fier al lui Iancu Jianu. Haiducul nostru, care a îndurat atâtea, care a trecut prin spadă și prin foc, nu se va putea împăca nici când cu jurământul pe care-l face Sultanel Gălășescu, ca nu va mai lupta nici când pentru neamul său.

Presa străină a primit romanul ca o adevărată revoluție sufletească. Un motiv mai mult să-l îndrăgim și noi, cumpărându-l și citindu-l.

În București a început să apară o bibliotecă populară nouă. »Librăria școlaelor«, C. Sfetea, publică sub titlul: »Colecțiunea Sfetea« broșuri à un leu în formatul cărților franțuzești. Primul volum: *Despot Vodă* de V. Alexandri se prezintă în condiții favorabile. Hârtie bună, format plăcut și pe lângă acestea și un adaos interesant a corespondenței între Alexandri, A. Cantacuzino și Ioan Ghica, referitoare la plămuirea piesei. Corespondența aceasta trebuie căutată altfel în alte volume, cu multă osteneală și cu multă pierdere de timp. — Numerile viitoare ale colecției vor fi iarăși alese. Va figura *Eminescu* cu proza, Ion

biție oarbă, fie din dor de răsbunare, din interes meschin ori chiar și numai din — prostie, agitând »contra domnilor«, este ori o inconștiență, ori o mișelie.

Tăria noastră, singura tărie, asta este: înțelegerea și încrederea între țărâtime și domni (vorbim de domni fruntași români!) Unde există această armonie, am ieșit biruitori din orice luptă. Și chiar dacă am fost învinși, am căzut prin »blăstămățiile adversarilor, iar nu din păcatele proprii. În clipa în care s'ar desface aceste legături dintre cărturari și opincari, poporul nostru ar ajunge o turmă, pradă agenților nerușinați și îndrăsneți de tot felul.

Aici vor să aducă inconștienții cărturari din noul comitet dela Orăștie pe țărâni români de acolo? Școala aceasta nenorocită vor s'o inaugureze?

Nu se gândesc că dacă țărâni de astădată au adus o schimbare între — domni, altădată pot să zică: »Dar nu ne trebuie nici un domn, ci-om face noi de capul nostru, cum vom ști!?!...« Și probabil că întâi pe domnul Florea îl vor învăța să — sboare!

Prinzând curentul acesta nenorocit, încurând n'ar mai fi nici în comitetul comunal, nici în cel bisericesc decât numai țărâni, pentru că la vot pretutindeni ei au numărul.

Tocmai cărturarii trebuie să prețuiască însă și — *calitatea*, care-i precumpenitoare la ori-ce luptă, pentru că zadarnic am avea cvantitatea, dacă n'ar fi cine să facă dintrânsa un organism viu, cu iuți și inteligente mișcări.

Trebuie să purtăm apoi respectul cuvenit pentru cei cu *experiențe*, pentru cei ce reprezintă — *tradiția*.

Nimic nu e mai păgubitor decât în lupta popoarelor decât experimentările unor tineri și vulgari ambițioși. Și, prin urmare, nimic nu e mai condamnat decât uneltirile celor ce din motive, cari n'au a face nimic cu idealul național, s'aruncă într'o

Ghica cu amintirile sale din pribegie, *Gh. Sion* cu »Suvenirii contemporane«, mai apoi romane și poezii de *Duiliu Zamfirescu* și *Gh. Coșbuc*. Dupăcum vedem o colecție, care merită întreagă atenția publicului nostru.

Știm, că publicul nostru din Ardeal nu prea dă atenția cuvenită istoriei artelor. Pe deoparte nu are prilejul să se poată entuziasma de operele artistice, dacă nu străbate țări străine — cecece fac prea puțini dintre noi — pe de altă parte păstrează o nepăsare condamnată față de aceste produse ale spiritului omenesc.

Vrem să recomandăm cu toată căldura un volumaș, care s'a vândut în zeci de mii de exemplare săptămânile trecute în întreagă Germania. E vorba de o colecție de fotografii excelente executate ale celor mai de seamă sculpturi din Grecia antică, intitulată: *Griechische Bildwerke* și care a apărut la Karl Robert Langewiesche în Düsseldorf și Lipsca. Cele 140 de fotografii, reproduse pe hârtie velină, într'un format elegant, se pot cumpăra cu prețul ridicol de 1.80 mărci (2 coroane și 8 bani + porto) sau, legate, cu 3 cor. 60 bani la librăriile germane din Brașov și Sibiu.

Recomandăm această carte, care e însoțită de un text explicativ în limba germană, fiindcă va trece încă multă vreme până ce vom avea noi, românii, un astfel de volum în limba noastră și cu lefinăitatea aceasta. Și e păcat să așteptăm până atunci, rămânând pasivi față de frumusețile, cari ni-se desfășoară înaintea ochilor.

Volumul e editat cu cea mai mare grijă, conține cele mai frumoase reproduceri ale sculpturii grecești și se estinde chiar până la țărmurile des-gropări din Roma astfel, că figurează chiar și Niobida, o splendidă stațiune găsită la Jarna tratată cu prietelul unor săpături arheologice.

luptă pretinsă națională, dar pe urmele căreia se naște — dezastrul.

E trist, că la Orăștie un protopop s'a pretat la astfel de campanie. Preoțimea noastră nu-i permis să cultive vrăjmășia între frați și e rușinos să serve drept paravan unor gâlcevoși, ci să fie purtătoarea păcii și a virtuților.

Ori, la Orăștie, protopopul, în politică absolut șters, s'a întovărășit cu un ilustru necunoscut, și răscolind patimele țărânilor, *au dat o lovitură* nu »domnilor«, căci toți acei domni »trântiți« aduceau jertfe prin activitatea lor din comitet, — ci *solidarității naționale*, înțelegerii bune dintre frați.

Foarte regretabil!

Acuze neîntemeiate. În numărul dela 6/19 Ianuarie dl N. Iorga scriind despre socialiștii români din Ungaria și spunând cum ei au proclamat ca centru al activității lor — Aradul, zice:

»Aradul acela din care acei redactori și politicieni români din Ungaria cari gravitează fățiș către dl Sturdza, prin dd. Brote și Bianu, voiau să facă o cetățue liberală opusă cetățuii conservatoare din Sibiu, unde anume alte persoane influente și puternice țin cald cultul pentru dl Take Ionescu, servit și dsa de mijlocitorii și specialiștii săi...«

Iată-ne, deci, împărțiți de dl Iorga în două tabere: una liberală, cu sediul în Arad, și alta conservatoare, cu reședința în Sibiu.

Regretăm că dl Iorga, reeditează acuzați cari formau, pe vremuri, drept armă de partid, *dincolo*, în luptele ce se purtau pe chestia — națională.

Desigur că n'ar putea dovedi prin nici un fapt afirmările sale. Dar chiar în coloanele revistei sale nu odată s'au înregistrat luptele naționale pe cari arădanii le poartă cu vigoare și înțelepciune; iar cât despre atitudinea noastră față de partidele din țară, iarăși nu ne-a putut aduce altă învinuire, decât că — *nu ne amestecăm în afacerile din regat*.

Niciodată nu ne-am permis adică să ne amestecăm în afacerile regatului român. Avem noi destule mizerii acasă și nu e de competența noastră să ne facem judecători peste nici un partid din România. Cel mult ne exprimăm bucuria când în țară se realizează câte o reformă însemnată, cum e *legea tocmelilor agricole*, pe care a votat o și dl Iorga.

Dl Iorga a umblat p'aici. Prin ce anume fapte ar putea să dovedească afirmarea sa, că *am vrut să ridicăm aici o cetățue liberală*?!

Pe când noi am putea să aducem o mulțime de dovezi, că n'avem altă preocupare decât luminarea poporului și crearea în Arad a unei *cetățuii naționale* care să poarte luptă împotriva adversarilor firești ai neamului românesc. Cât e de potrivit Aradul pentru a fi centrul acestei lupte, se dovedește și prin hotărârea de alaltăieri a comitetului național și a clubului parlamentar, decretând Aradul centru al organizării naționale.

Nu înțelegem motivele pentru cari dl Iorga își dă atâta osteneală să prezinte Aradul — drept cecece nu este și să-l discute vredniciei pe cari le are!

Serbătoarea Bobotezei la Viena.

Colonia română din Viena a serbat anul acesta pentru prima oară cu o deosebită solemnitate serbătoarea Bobotezei, la capela română din Löwelstrasse Nr. 8.

Încă mai dinainte, comitetul societății pentru înființarea unei biserici române la Viena se adresase comandantului garnizoanei locale, cerând să se trimă o companie de soldați cu muzică la această solemnitate. Comandantul garnizoanei a dat urmare acestei cereri și a hotărât ca acea companie să se ia din regimentul 51 de infanterie, compus dupăcum se știe, aproape numai din români.

Ca să revin la serbare, nu pot spune decât că ea a avut cel mai desăvârșit succes, pe care și-l ar fi putut închipui cineva. Serviciul divin a fost oficiat cu cunoscuta-i măiestrie de preotul dr. Virgil Cioban, ajutat de excelentul cor al capelei.

Pe lângă obișnuita liturghie în G-dur al măiestrului nostru G. Dima, a fost executat și Irmosub Bobotezei de Porumbescu.

În timpul acesta, pe stradă era înșirată compania, compusă din 96 oameni și comandată de căpitanul Hoffmann, având în frunte muzica regimentului. Toți soldații aveau câte 6 cartușe la ei.

Preotul Cioban ieșind afară, binecuvântă trupa, care trase câte o salvă după cele 3 invocări ale Duhului sfânt, precum și după amintirea Împăratului Franz Iosef. După fiecare salvă, muzica intonă imnul Imperiei.

Mi-e imposibil să citez numele celor cari au luat parte la această măreață serbare. Ajunge să spun că atât capela, cât și sala și chiar strada în fața capelei era plină de un număr public. Colonia română a luat aproape fără excepție parte. Legațiunea română a fost reprezentată prin dl ministru Lahovary, și mai mulți membrii; de asemenea au luat parte mai toți ofițerii armatei române, detașați cu serviciul la Viena.

După ce dl ministru Lahovary a părăsit capela, căpitanul Hoffmann conduse trupa la cazarmă, pe când muzica intona *Hora Sinaiei*, cecece numărătoșii români de față au considerat ca un nou semn de condescendență pentru ei.

Seara a avut loc o petrecere intimă la Riedhof.

Coresp.

Revizuirea regulamentului camerei.

Sedința comună a partidelor.

Interviewul dlui Vaida.

Budapesta, 22 Ianuarie.

În sfârșit s'a adus o hotărâre în chestia aceasta, dar care samănă mai mult a retragere a guvernului dinaintea nemulțămirii generale, decât un triumf.

În ședința comună a partidelor camerei s'a primit cu majoritate de voturi o propunere a lui *Nagy Emil*, prin care revizuirea are valoare numai până la sfârșitul acestui ciclu parlamentar, când are să se facă o nouă revizuire.

Un moment însemnat este faptul, că partidul național prin dl Mihali, precum și cealaltă opoziție a fost din principiu în contra revizuirii, care s'a primit așadară fără voia lor, — prin cecece s'a călcat principiul că schimbările de regulament au să fie făcute numai pe lângă învoirea tuturor partidelor.

Opoziția prin urmare are dreptul de a contesta valabilitatea și puterea morală a schimbărilor aduse; ea nu va fi moralmente obligată să le respecte și are nu numai dreptul de a lupta cu toate puterile și cu toate mijloacele ca să nu ajungă în vigoare ci și a le călca și nesocoti chiar și după primirea lor.

Conferința comună,

a avut loc ieri la 5 ore sara, fiind de față din partea noastră dr. *Mihali* și *Brediceanu*. Cei n'au luat parte la conferință, dar prin o telegramă a lui *Surmin* declară că vor lupta în cameră cu toată puterea contra proiectului.

Nu se respectă votul minorității.

Farkasházy, pornind din principiul mai sus amintit, despre învoirea reciprocă a partidelor ce e necesară pentru schimbările de regulament, întreabă dacă se va lua în considerare părerea minorității. Justi răspunde evasiv dar la sfârșitul ședinții s'a văzut că opoziția a fost desconsiderată.

Bánffy și Andrásy.

Bánffy în principiu e pentru revizuire, dar e încontra acestei revizuirii. El răspunde Andrásy, natural accentuând din nou că noile alegeri vor aduce în parlament elementele cele mai radicale și atunci nu va mai putea lucra parlamentul.

Amendamentul lui Nagy Emil.

Acesta propune ca regulamentul cel nou să fie valabil numai pentru parlamentul actual și numai la discutarea *budgetului, apropiatului și la alte chestii* care ating numai țările coroanei Sft. Ștefan. (Acest din urmă punct probabil va conține alte legi à la Apponyi, deci e punctul cel mai primejdios pentru noi. N. R.)

După votarea reformei electorale, dar înainte de intrarea ei în vigoare, se va face revizuirea definitivă a regulamentului care va intra în putere numai în parlamentul ales pe baza sufragiului universal.

Încontra proiectului

vorbesc Babocsay, Mezöfi, Nagy György, Szapanos etc. și Mihali.

Vorbirea dlui Mihali.

DI T. Mihali, a spus în numele clubului naționalităților următoarele:

Naționalitățile sunt din principiu încontra revizuirii (regulamentului dietei). În trecut, în Ungaria regulamentul Camerei și constituțiunea au fost garanții ale drepturilor poporului, tot așa trebuie să rămână și pe viitor. Naționalitățile mai sunt împotriva revizuirii și din punct de vedere dictat de mintea trează: nu înțeleg și nu admit ca actualul parlament să alcătuiască regulament pentru viitorul parlament, care va fi al reprezentanței poporului. Motivarea contelui Andrásy l-a mai întărit încă în atitudinea contrară revizuirii. Regretă văzând pe Andrásy că admite ca în viitor s'ajungă în parlament grupări, cari să fie contrare patriei și națiunii. Parlamentul s'a putut convinge că partidul naționalităților a ținut cont de interesele țării.

Se provoacă la discuția proiectului de lege a transacțiunii și e convins că și în viitor tot așa va fi. Părerea sa este că de aceea grăbesc cu revizuirea, pentru că prin reforma electorală nu vor să servească scopuri democratice, ci tocmai sufragiul universal vor să-l încurce. Are motive de a presupune acestea și în general, până ce ministrul de interne nu se va pronunța în privința reformei electorale, nici în genere, nici în amănunte, nu primește nici un fel de proiect, ci protestează încontra revizuirii și regulamentului dietei.

Wekerle apără proiectul.

Wekerle apără proiectul, spunând, că e îndreptat contra obstrucției croaților și naționaliștilor. Proiectul nu s'a făcut la dorința monarhului. Primește amendamentul lui Nagy. Voiește să se facă revizuirea și fără învoirea minorității.

Ne-ați chemat la comedie!

Farkasházy se miră de ce au mai fost chemați dacă li-se spune că părerile opoziției nu vor fi luate în considerare; aceasta nu e conferență ci curată comedie.

După un mare sgomot, insulte aduse lui Farkasházy, explicații și scuze, — majoritatea pri-

mește proiectul de revizuire cu amendamentul lui Nagy.

Alexandru Vaida despre revizie.

Ne face plăcere a publica interviul de mai jos al domnului Vaida, acordat ziarului »Pester Lloyd«. Ne bucurăm, că prin aceasta dl Vaida, iese din rezerva ce și-o impusese, luând loc în rîndul prim al luptei, unde se afirmase așa de splendid.

Iată convorbirea:

Planul capilor coaliției de a schimba regulamentul actual al camerei cu ajutorul majorității, ne-a surprins și pe noi partidul naționalităților. Dar dela început am avut una și aceeași convingere în cece privește poziția ce avem să o luăm, și anume că: *Este datoria noastră de onoare să combatem proiectul reviziei cu toate mijloacele ce ne stau la dispoziție.*

Cred că nici nu mai trebuie să amintesc ori să documentez, că convingerea aceasta ne-a venit la toți făcând osebire, dela sine, aproape instinctiv. Căci noi trebuie să luptăm contra tuturor încercărilor guvernului de a mărgini libertatea cetățenilor, nu numai fiindcă suntem partid de opoziție ci și din instinctul de conservare. Și noi trebuie să zădărniciim orice încercări de categorie aceasta chiar prin punerea în umbră a intereselor mai strânse de partid.

Iar despre proiectul de față nimeni nu poate nega că este atacarea celei mai tari garanții constituționale a Ungariei. Și dacă ar fi inevitabilă ciopărtirea regulamentului, mai curând am suporta clătura măturisită pe față, decât *gilotina absolutismului oligarhic parlamentar*, ascunsă după perdeaua frazelor de libertate ale proiectului acestuia.

E neîndoios însă că acest proiect se îndreaptă după cum susțin toți cari se zic patrioți, dela ministru în jos — încontra partidului naționalist și socialist, ascunse încă în misterioasa ceață a viitoare reforme electorale. Căci de va face această reformă contele Andrásy de sigur că se va împlini declarația lui Apponyi, care zicea că »dușmanii«, adică naționalitățile n'o să albă mai mult de 40 de reprezentanți în noul parlament.

Dacă nici nu are contele Andrásy dela natură darul de a fi statistician, de sigur are în măsură foarte mare marele talent al geografului cercurilor electorale; astfel că e foarte probabil că-l va succeda a mai micșora numărul acela.

El bine nimenea nu va crede, că aceștia 40 sau cu ajutorul geometriei cercurilor, acei 20 de naționaliști ce vor putea intra, acei tot cam atâția socialiști, cei 40 de croați, ori toți acești »dușmani de moarte ai statului«, nimenea nu va crede că aceștia vor însemna un pericol așa de mare pentru parlamentul »poporului«, după cum voesc atâția înși să formeze opinia publică. Și chiar să zicem că ar fi periculoși, oare n'ar putea majoritatea ungurească găta și atunci așa de ușor ca astăzi cu o obstrucție prea în floare a acestor »dușmani« și n'ar putea face și atunci tot așa de ușor revizia regulamentului ca și astăzi?

Cauza adevărată a urgenței acestei revizii e altunde-va, și carei drum ni-l'a descoperit simțul nostru politic. Acest proiect va fi mormântul partidului Kossuthist sinucis. Pentru că proiectul însemnează *eschiderea posibilității oricărei opoziții de dai Doamne Kossuthiste* în viitorul parlament și primirea lui va fi egală cu un act de sinucidere al acestui partid azi în majoritate.

Cum să-ți esplici însă acest suicid? Există o singură explicație: se împlinește profeția lui L. Mocsáry. Oligarhia stă în fața fatalei și inexorabilei necesități: sau face un sufragiu prin care să dea posibilitatea să se menție și mai departe în Ungaria domnia claselor și a unei rase, dar totodată rămânând pentru totdeauna la aspirațiile naționale și la tendințele de independență, maghiare prin un regulament absolutist, — sau va fi silită să ia lupta în viitorul parlament cu partidele naționaliste, democratice și socialiste. În acest al doilea caz, acestea vor fi în stare să formeze un bloc hotărîtor.

DI Vaida a mai zis apoi că situația partidului național în chestia regulamentului este paradoxă, fiindcă luptând pentru integritatea regulamentului

el luptă involuntar pentru mântuirea vieții partidului kossuthist.

El a terminat apoi prin a spune că vederile acestea sunt împărtășite de întreg clubul național.

Demonstrații în Croația.

În Croația curg manifestațiile de simpatie... cu ouă clocite, față de ban și ortacii săi. Cu ocazia congregațiilor, în cari s'au prezentat nouii fișpani comitatelor, prefectii din Károlyváros: Vucetich din Ogulin: Gavramics și Iunkovics din Pozsega, au fost primiți cu demonstrații, cu aruncături de petrii și ouă clocite.

Lupta electorală.

Organizările pentru lupta electorală merg înainte. Coaliția croată va pune candidaturi în toate trei cercurile din Zagrab, între cari și a profesorului universitar Surmin.

Adunarea sârbilor.

Studentii sârbi au ținut o adunare în care au adus hotărîri prin cari resping acuzele banului, că demonstrațiile contra lui ar fi fost îndreptate contra dinastiei.

Volniciile fibirăului din Șirja.

Preotul Cure deținut.

Covăsinț, 21 Ianuarie.

Volnicia unui fibirău era cât p'aci să facă o nouă Cernova, alaltăieri Luni în frunțașă comună românească de sub podgorii, Covăsinț. A fost norocul unei clipe numai, că jandarmii, — pe mâna cărora așa se vede ni-a dat ministrul de interne Andrásy viața — n'au tras în mulțimea extrem de iritată și înfuriată de samavolnicia nesocotitului fibirău din Șirja *Faragó István*.

Ce a făcut domnul acesta?

A venit în comună să conducă alegerile comunale.

Vorba vine însă să le conducă, el a venit să-și pe impue candidatul său de primar pe *Mihai Ardelean*, un om stricat și urît de comuna întreagă, cece este un motiv destul de ponderos că dl fibirău să-l vrea și să-l impună cu ori ce preț.

Atât de mult era convins despre faptul că comuna întreagă îl urește și că impunerea lui va stârni mari nemulțumiri, încât a venit pregătit, cu o droaie de jandarmi în comună să facă alegeri.

Satul întreg era în plcioare. Copii femeii, tot satul a venit în fața localului de alegere, prinzând veste că fibirăul vrea să-l impună pe Ardelean cu sila. Voinicosul fibirău însă nu s'a speriat, dimpotrivă a dat de vre-o câteva ori ordin, ca jandarmeria să împrăștie cu baioneta poporul din stradă și n'a vrut să candideze pe agreatul poporului.

Amărit, atunci poporul s'a dus la părințele Cure, rugându-l să vină dânsul și să interviev ca să se pue în candidație și omul lor.

Preotul Cure a și venit, abia a ajuns însă la casa comunală, fibirăul în frunțașă jandarmilor cu baionetele scoase, l-a provocat ca imediat să se întorcă acasă. N'a început bine dl Cure să spue că el a venit numai să talmăcească dorința poporului, jandarmii la ordinul fibirăului l-au prins, l-au ferecat în lanțuri și punându-l într'o trăsură l-au pornit spre Șirja.

Scena aceasta a infuriat peste măsură poporul, care voia să scape pe preot din mâinile jandarmilor. Atunci jandarmii și-au infipt baionetele, împingând cu ele scoase poporul care voia să sară asupra lor.

Intr'astea trăsura pornise în goana cailor, iar jandarmii comandaseră foc! Un moment de groază trecu printre oameni. Tipete de femei, copii răspândeau groază, și terenul în câteva minute fu curățit, căci numărul jandarmilor eră mare.

A rămas pe teren Măria Sa fibirăul, notarul, și ovreii cari l-au proclamat pe Ardelean de primar.

Așa și-a bătut joc fibirăul *Faragó István* din Șiria de poporul din Covăsint, *ferecând în lanțuri un preot românesc*, provocând aproape o bae de sânge, pentru a face să se împlinescă voința sa de a pune în fruntea satului pe cel mai slab om din sat care însă este singura lui slugă credincioasă, în tot satul.

Cazul este extrem de grav și ar trebui adus și înaintea parlamentului dar mai ales în comitat, va trebui să-l stigmatizăm pe onorabilul care și-a permis infamia aceasta. Știm că satisfacția înzădar am cere, am văzut cazul din Pănade, din Cernova — ar trebui însă să ne luăm satisfacție față de astfel de mizerabili.

Raport despre activitatea societății „Petru Maior“ pe anul adm. 1906/7.

Conform hotărârii din anul trecut a societății, publicăm și de astă-dată raportul prin ziarele noastre.

Încă dela începutul acestui an o nouă viață, viața regeneratoare ce trebuia să-și albească locul și în sinul studenției, se promitea prin cei *grupăți* în jurul societății — nu numai de dragul ședinței de constituire.

Programul realizat s'a manifestat în sîrguință mai mare ca în trecut, în cercetarea ședințelor în consultarea cărților din bibliotecă (completată după cât ne-au permis puterile bănești), cabinetului de lectură înzestrat cu toate ziarele și revistele noastre de seamă (cele mai multe le-am primit gratuit), prin numărul mare și mai valoros prin programul variat, bine întocmit al ședințelor literare.

S'au ținut cu totul 50 de ședințe: 22 ale comitetului, 13 literare (2 festive), 5 mixte, 6 administrative, generale ordinare și extra-ordinare câte 2.

În cele literare s'au citit 28 de lucrări; conferințe și dări de seamă. S'a dat monografia mai multor părți locuite de români (Câmpia, Maramureșul, Zarandul), s'au analizat scrierile de ale scriitorilor noștri de valoare (Anghel, Delavrancea, Gane, Iorga, Moruzi, Sadoveanu, Sandu-Aldea ș. a.); s'au citit capitole din istoria noastră națională, iar ocazional s'a vorbit despre morții noștri mari.

Astfel drept omagiu marelui lor nume s'a vorbit despre I. Vulcan, B. P. Hașdeu, Marian și Grigorescu. Dintre aceștia I. Vulcan fiind membrul onorar al nostru, societatea a luat parte la înmormântarea lui prin o cunună. Ne-a părut foarte rău că am fost împiedecați să participăm la înmormântare în delegație, mai ales că a fost atâția ani președinte al societății noastre.

Cu ocaziunea desvălirei monumentului din Iași a lui Vasile Alexandri, societatea a ținut o ședință de comemorare, vorbind unul dintre membrii societății (domnul Onisifor Ghibu) despre însemnătatea și locul lui în istoria și poezia română.

La moartea lui Vicențiu Babeș, unul dintre inițiatorii și cei mai activi membri onorari și binefăcători ai societății, ne-am dat semnul recunoștinței prin participarea în corpore, prin cunună, prin o vorbire a președintelui și prin cântările prohodului din partea corului nostru.

Dintre actele de omagiu ale anului cel mai însemnat, fără îndoială, a fost ședința festivă, aranjată în localul societății cu ocaziunea desvălirei bustului dlui Alexandru Mocionyi, lucrat de regretatul sculptor Liuba. În prezența mai multor domni și doamne a spus președintele societății un cuvânt de deschidere despre însemnătatea lui Alexandru Mocionyi pentru români, iar președintele comisiei literare, dl O. Ghibu, a ținut o conferință despre activitatea filozofică a lui; partea cealaltă a programului s'a compus din declamări, cântări și piese orchestrale.

Activitatea societății nu s'a mărginit numai între zidurile ei, ci în două rânduri; în 15 Dec. prin o ședință festivă, iar în 9 Martie prin marele concert, am făcut un pas de apropiere între noi și colonia română de aici.

Ni s'a dat să vedem pentru prima oară, înjghebându-se un cor românesc, la care au participat mai multe doamne și domnișoare din Budapesta, secerând aplauze binemeritate. La această ședință festivă am avut și concursul d-șoarei Valeria Pap și al dlui Vasile Drumar.

Iar marele concert din Martie — care cu toate piedecile volte și întâmplătoare a fost un eveniment epocal în viața budapestanilor — a reușit cât se poate de bine, având iarăș concursul mai multor doamne și domnișoare, parte dansatoare, parte cântărețe. Astfel d-nele Lucia Cosma și Triteanu, d-șoarele Virginia Gall și Valeria Pap. Dl dr. Tiberiu Brediceanu a binevoit a instrui și a predă *serata etnografică* a d-sale, dl Drumar ne-a dat concursul cu violina, iar corul societății, condus și acum de dl dr. Leonida Domide, a cântat — câștigându și pentru todeauna un titlu de glorie — balada »Constantin Brâncoveanu« a distinsului nostru compozitor Iacob Mureșan, care însuș a avut bunăvoința să asiste la repetițiile corului.

Recunoscători pentru zelul, ce l-a depus dl dr. Domide la instruirea corului atât în anul acesta, cât și alți 6 ani de pe vremea când era student, societatea a aranjat, cu ocazia plecării d-lui din Budapesta, o seară de adio, în care pe lângă o vorbire i s'a predat un album cu iscăliturile membrilor societății, o baghetă cu monograma societății, iar d-nei un buchet.

În activitatea internă de administrație, ne-am nuzuit să înzestram biblioteca cu cărțile apărute în timpul mai nou, să completăm colecțiile de reviste ce le-am avut și să abonăm altele nouă. Am redus numărul ședințelor administrative pentru a putea desvolta o mai mare activitate literară.

Prin cumpărare biblioteca s'a înmulțit cu 38 cărți în 39 volume; dela *Academia Română* am primit 12 volume din publicațiile sale; dela *Asociațiune* 24 nre., dela soc. *Steaua* 9 nre. din biblioteca edată de respectiva corporațiune. Celelalte sunt dela privați. Amintim fiind și autorii acelor publicații: pe dl Gheorge Murnu cu 3 volume, iar pe d-nii A. Hodoș, dr. At. M. Marienescu, Ioan Russu-Sirianu, dr. G. Alexici, dr. P. Opreșă, dr. N. Drăgan, dr. V. Seni, — Ilie Minea ș. a. cu câte un volum. Totodată și primii doi ani din »Sămănătorul« dăruiti de proprietarul revistei, dl St. O. Iosif.

La sfârșitul anului biblioteca se compune din 1643 opere în 1844 volume. În decursul anului s'au legat 205 vol. în 193 tomuri; s'au consultat 396 opere în 451 volume.

Pentru creșterea venitelor societății am cumpărat din capitalul fondului permanent: 26 de acțiuni nouă dela »Sentinela«, 10 dela »Progresul« din Ilia. Iar pentru a simplifica manipularea banilor am concentrat libelele dela »Ardeleana« în unul singur; fondul disponibil l-am plasat întreg la cheque.

Convingându-ne despre inutilitatea fondului corului care nici când nu ajunge pentru cheltuielile petrecerilor, l-am desființat, alăturând suma de 92.49 cor., fondului disponibil. Fondului de »un ban« i s'a dat menirea ca din el să se cheltuiască pentru lucruri mărunte la împodobirea sălii de lectură.

Ajutoare am primit dela »Ardeleana« 200 cor., dela »Victoria« 200 cor., dela »Sălăgiana« 50 cor., »Timișana« 20 cor., »Steaua« 10 cor., dela d-nii Ioan cav. de Pușcariu și dr. Iosif Popoviciu câte 10 cor., d-nii O. Ghibu, St. Pop și E. Todoran câte 5 cor., iar dela dl dr. At. Marienescu 4 cor. Total 519 coroane.

Aici putem aminti și darul ce ni-l'a făcut dl dr. Tiberiu Brediceanu: 50 exem., din »Serata etnografică« a d-sale.

La încheierea anului starea fondului permanent e de 14,163.42 cor., a fondului disponibil de 835.54 cor., a celui »de un ban« 33.75 cor. Deci *averea totală* a societății e de 15,032.71 cor. Față de anul trecut sporul e de 286.21 cor.

În locul membrilor onorari decedați în decursul anului au fost aleși doi reprezentanți de cea mai mare valoare din generația tinăra a scriitorilor noștri: D-nii Octavian Goga și dr. Sextil Pușcariu.

Membri fondatori s'au înscris în acest an d-nii. Petru de Mocionyi mare proprietar, Vasile Dămian, protopop și deputat dietal, și dr. Nicolae Ionescu, avocat.

Membri ordinari au fost cu totul 78; dela drepturi 35, litere și știință 16, medicină 16, tehnică 10; unul dela medicina veterinară.

Membri extraordinari numai 6.

De încheiere ne tinem de-o plăcută datorință să mulțămim și de astădată tuturor cari ni-au dat, în orice chip, sprîjinul. Sprîjinul acesta suntem nevoiți a-l cere și pentru viitor față de societate culturală, care fără de ajutorul, cât de mic, al tuturor românilor de bine, cărora le dăm mâna să o facă; n'ar putea să-și împlinescă chemarea, a cărei însemnătate în loc se scade (dupăcum le place unora a crede), ar trebui să fie înțeleasă din ce în ce tot mai bine de clasa noastră cultă — așteptând fără îndolală, în primul rând o schimbare a sentimentelor față de această societate și înțelegerea rostului ei, dela studențime.

În numele vechiului comitet

Budapesta, în Decembrie 1907.

Pompiliu Nistor,
fost președinte.

Nicolae Negruțiu,
fost secretar.

Din străinătate.

Japonezii și rușii. Fratele lui Stolypin comunică știrea, cu oarecare rezervă, că bancherii Epstein și Pojakov vor să fondeze în Vladivostok o bancă mare cu participarea japonezilor, cu 15 milioane ruble capital. În felul acesta japonezii speră să pună mâna pe izvoarele de naftă lina rusești.

Japonezii se pregătesc de altfel cu mult zel pentru războiu. Îndeosebi își întăresc infanteria. Se pare că se pregătesc de războiu pe uscat, unde în orice minut sunt gata. Ei sunt convinși că orice războiu ar începe, au să fie victorioși.

Procesul Nasi. Se telegrafează din Roma că ieri a reînceput înaintea Senatului debaterile procesului Nasi, care fusese întrerupt din cauză că advocații apărători își depuseseră mandatele. Debaterile le conduce acum Maupredi, fost prim-procuror. Ieri au fost ascultați 12 martori, cari au depus defavorabil pentru acuzat. Între altele s'a dovedit că fiul lui Nasi, cu știrea bătrânului, pusese polițiștii să-l grjească — amanta. Se crede că în 20 de zile se termină întregul proces. Probabil că Nasi va fi osândit. Conpatriții săi însă iar îl vor alege deputat.

Din România.

Alegerea dela Craiova. Sâmbătă a avut loc alegerea unui deputat la colegiul II Dolj, în locul domnului Ciocazan, care a optat pentru primăria Craiova.

Candidați au fost d-nii Corneliu C. Gârleșteanu liberal, Nae coandă conservator, Mișu N. Pop liberal desident și Aurel Geblescu independent.

La orele 7 și jum. seara s'a dat rezultatul votului.

Au întrunit:

D-nul Corneliu C. Gârleșteanu lib. 1292 vot ales.

Dl Nae Coandă, cons. 447.

Dl Mișu N. Pop lib. dis. 202 vot.

Dl Aurel Geblescu 23 vot.

Anulate au fost 11 vot.

Biuroul a declarat ales pe dl Cor. C. Gârleșteanu.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 22 Ianuarie n. 1908.

Răspuns lui Argus. Organul cel mai autorizat al guvernului și putem spune al opiniei publice ungurești »Budapesti Hirlap« răspunde în numărul său de azi la broșura lui Argus. Răspunsul este nu se poate mai potrivit: »Budapesti Hirlap« respinge din nou ofertele d-lui Babeș et consortes. În orice formă își îmbie deci dl Babeș marfa, ia nu-i trebuie lui »Budapesti Hirlap« suntem fericiți însă să constatăm: *românilor și mai puțin.* Dacă însă domnul acesta a putut fi tratat pân'acum ca un ignorant ori naiv însă cu bună credință, după articolul de azi al lui »Budapesti Hirlap« n'ar mai merita desigur nici un fel de cruțare dacă nu și-ar sistă imediat experimentările. Și pân'acum numai cauza națională a păgubit pe urmașor. Să se convingă odată despre aceasta și să se întoarcă: *la procese, căci cu politica... nu face parale.*

Iată acum, răspunsul lui »Budapesti Hirlap« la propunerea lui Argus, de a executa legea de naționalități drept preț al unei împăcări cu românii:

»Pacea între ungurime și naționalități se va restabili și fără receptul lui Argus, îndată ce șefii naționalităților se va convinge că statul unguresc este o alcătuire solidă. Nu este un idol de lut ci este o statuie de metal de care și sparge capul cel ce i-se împotrivesc. Da, de pace și înțelegere avem nevoie și d'aceia primim cu plăcere și bucurie orice inițiativă onorabilă și patriotică în sensul acesta, dar nici un minut nu încetăm a accentua două lucruri: *întâiu, că dauna frecărilor naționaliste în primul rînd nu noi ci naționalitățile, cari nu vor să se împace, o simt. A doua că cel mai sigur mijloc al împăcării este nu pactări, concesiuni, ci o politică națională maghiară, puternică și conștientă, care prin puterea și instituțiile ei convinge pe oricine că garanțiile statului maghiar zac în puterea națiunii maghiare și nu în bunăvoința Vienei și a naționalităților.*«

Clar de tot.

»Telegraful român«, cel cu senzația, are cuvântul.

— **Lueger și presa maghiară.** De mai multe zile Lueger este suferind, așa că nu iese din casă. Ziarele maghiare răspândesc despre el cele mai alarmante știri, ca și anul trecut, când de asemeni zilnic spuneau că trage de moarte. În același timp presa maghiară îl ceartă rău pe Lueger pentru că ziarele creștinilor socialiști din Viena din prilejul planului de a mări leașa ofițerilor, scriu cu multă violență și asprime în contra ungușorilor, arătând cum partidele maghiare fac dificultăți numai pentru a mai stoarce vre-o concesiune. »Deutsches Volksblatt« atacă îndeosebi pe Kossuth, bătându-și joc de el. »Vaterland« spune că actualul guvern maghiar a luat angajament că va mări solda ofițerilor iar »Reichpost« scrie că ungușorii întotdeauna au luat marimozitatea și cumințenia împăratului drept slăbiciune, căutând s'o exploateze.

— **Emigrările prin Fiume.** După un raport al companiei Cunard, vapoarele »Karpattia«, »Pannonia«, »Slavonia« și »Ultonia« au dus anul trecut din portul Fiume 41.392 emigranți în America. Numărul vapoare au făcut 21 drumuri.

— **Logodnă.** Nicola Savi, inv. din Alioș s'a fidanțat cu d-șoara Sofia Căprucean, fiica dlui George Căprucean din Lipova.

Felicitările noastre!

— **Deținere.** Curtea de apel din Cașovia a ordonat alaltăieri arestarea primarului orașului, suspendat deja, Szekely Elek pentru *crima de lesă majestate.*

Nația loială, mă rog.

— **Omor.** Țăranul Francisc Lorilla din Tropani (Silezia) a fost aruncat în cuptorul de pâne, de femeia sa și de cei doi fii ai săi, unde a ars scrum. Omoritorii au fost deținuși.

— **Bucuria mare — înnebunește.** Farmacistul Szele Lajos din Iaszberény a moștenit dela un unchiu al său o sumă mare de bani. De bucurie, nu știa ce să facă. S'a dus deci în cea mai elegantă cafenea din oraș și scoțând un revolver mare, a început să trăgă în stînga și dreapta. Se înțelege, a produs spaimă mare. Unii tot și-au luat curaj și-au sărit să-l bată. A scăpat cu fuga în stradă. Alci l-au prins alții și l-au disat, încât dacă nu venea poliția să-l scape, lat îl lăsau, cu toată moștenirea.

— **Sfârșitul tragic al unei familii aristocrate.** Poliția din Viena a declarat în săptămâna trecută pe contesa de 19 ani Felicia Mazuchelli de fugară. Tinăra contesă s'a dus în 10 Ianuarie din locuința mamei sale, luându-și după cum s'a dovedit pe urmă, o doză de morfină la sine. Mamă-sa s'a înfricat, că fii-sa va încerca a se sinucide, mai cu seamă că în timpul din urmă a fost foarte neliniștită. Contesa Felicia, e singura fiică a ofițerului de ulani, conte Mazuchelli, care după ce îl adusesse nevastă-sa la ruină totală, s'a sinucis în anul 1892. Văduva s'a măritat apoi după căpitanul de ulani Carina care a fost osândit de tribunalul marțial la 4 ani temniță grea. Felicia, mamă-sa și cei doi frați, au început a fi expuși mizeriei. După cum se crede și ultimul ajutor li-s'a luat și Felicia s'a oferit ca telegrafistă ori telefonistă, făcând și examenul pentru aceste posturi. Pentru a ajuta pe mamă-sa a călătorit zilele trecute la Trient la niște rudeni bogate, unde frumoasa fată a fost primită foarte călduros. Când s'a reîntors a început să și dea seama mai ales cât de mult au decăzut ei. I-a, fost rușine să spună rudeniilor trista stare în care se află. În 11 l. c. s'a împlinit ziua când s'a împușcat tatăl său. Tot în această zi de sigur și-a pus și ea capăt zilelor.

— **Cum se fură în Rusia.** Un martor povestește următoarele: »Șed într'un vagon de clasa a treia și privesc. Intră conductorul cu perforatorul în mână. Îl însoțește subconductorul și strigă: »Biletele, mă rog!« Remăsei trăsniț. Printre călători se aflau vre-o trei-zece de inși, mai mulți evrei, cari n'aveau bilete. Deteră toți conductorului câte 20 sau 30 de copelci...

Cine n'ar voi astfel să fie »iepure« și să călătorească liniștit de geaba, când călătorii platnici se înghesue în vagoane murdare, trebuie să stea pe platforme și chiar trebuie să aștepte cinci sau șase ceasuri, ba chiar 2—3 zile până să poată căpăta bilete de călătorie?!

De curând opt-spre-zece călători au telegrafat șeful liniei ferate din Riczan, c'au fost nevoiți să stea șase ore sub cerul liber, așteptându-și biletele. Din lipsă de vagoane au trebuit să stea în gară trei zile, cerșind adăpost dela slujbașii căilor ferate.

Călătorilor le merge rău, dar cu bagajelele e și mai și. Astea le fură sau schimbă. În loc de zahăr se întâmplă de găsești în saci nisip; în loc de ceai, iarbă; în loc de argint plumb. Măcelarii din Petersburg s'au plâns nu de mult că în fiecare lună li-se fură din trenuri cam 3000 de funzi de carne. În raport spune: »Uneori în loc de carne sosesc numai oasele. Carnea e tăiată pe drum de pe oase.«

În Irliutsk se petrec lucruri și mai nostime, în timpul prânzului sau al ceaiului. Când e ceaiul gata, lipsesc de regulă ceștile sau paharele. Unul dintre lucrători se duce atunci la câte un vagon

cu bagaje, îl scoate unuia fundul, sau rupe încuetoarea vre-unei lăzi, scoate afară un lucru, îl privește și-l aruncă iar înăuntru, dacă nu i ce voia. Și astfel scotocește pachet după pachet, până află ce-i trebuie. Altul se apropie de un butoiu cu heringi, desface capacul și ia câți vrea.

Dar amplotații nu fură numai pe public, ci, poate mai bucuroși, pe societățile de căi ferate. Se înțeleg cu persoane private și pun la cale pungășia următoare: unul din bandă trimite, de pildă, 500 de tone de marfă dela Saratov la Liban. Funcționarul face scrisoarea de trasură pe 1200 de tone. În Liban, refuză să primască marfa, pretinde 1200 tone și societatea trebuie, la urma urmei să plătească deosebirea. Și rușii se mai plîng că drumurile de fer nu rentează și sunt îngroziiți de deficitul de 130 de milioane.

Un fenomen cu totul curios pe căile ferate rușești e că pierderile sunt cu atât mai mari, cu cât e mai mare exploatarea liniei, deoarece numai cheltuielile, iar nu și veniturile se urcă în raport direct cu cantitatea de marfă și cu numărul călătorilor transportați. Asta amintește istoria despre un țăran rus, care făcea scaune foarte frumoase cu prefuri foarte mici.

Se lucra pentru un negustor din Capitală, care, văzând că poate desface un număr oricât de mare cu câștig însemnat, se duse la țăran și i zise: la ascultă, prietino, în loc de 10 scaune ca până acum, am venit să comand zece duzini deodată. Cu cât mi-le lași mai ieftin? — »Mai ieftin? Nu pot. Ori să te fie mult mai scump.« — »De ce?« — Țăranul, m'rându-se de întrebarea asta, răspunse: »De ce? Fiindcă trebuie să cumpăr lemnul. Cum să fur lemnul pentru 10 duzini, fără să mă prinză?«

— **Patru săptămâni sub pământ.** Nainte de aceasta cu 4 săptămâni întâmplându-se o catastrofă în minele de aur dela Nevada, trei muncitori au rămas izolați, la o afunzime de 1000 picioare. Măncare și băutură li-s'a dat prin țeava ce servea pentru aierisire. Tot p'acolo s'a aranjat și o legătură telefonică. Alaltăieri, după cum anunță o telegramă, în cele din urmă au reușit să-i scape și să-i scoată la suprafața pământului. Iși poate închipui orîșicine bucuria acelor nenorociți. Ei sunt astfel sănătoși, numai lumina soarelui li supără.

— **O mare catastrofă de tren.** Din Italia sosesc știri despre o groaznică catastrofă de tren întâmplată pe podul râului Aquabella. Luni sara la orele 9 trenul accelerat, care plecase din Milano spre Roma s'a lovit de alt tren ce aștepta pe podul râului Aquabella. Trenul acesta aștepta signalul de plecare mai departe. Lovitura a fost atât de tare, că vagonul ultim al trenului ce aștepta pe pod și locomotiva trenului accelerat s'au răsturnat pe celelalte șine. (Peste pod duc două linii ferate). În timpul acela a sosit pe cealaltă linie de cătră Bergamo un tren de persoane, care înaintă cu o viteză mare fiindcă întârziase. În întunerecul mare trenul de persoane s'a lovit de locomotiva răsturnată pe șine a trenului accelerat producând astfel catastrofa. Cupele trenului personal s'au zdrobit și răsturnat, astrucând sub ele o mulțime de călători. Până acuma au fost scoși de sub ruine 9 morți și foarte mulți greu răniți, cari au fost transportați în spitalul din Milano. Pe trenul accelerat din Roma călătoriau și ministrul de finanțe italian Carcano și mai mulți senatori, cărora însă nu li-s'a întâmplat nimica. Cauza catastrofei se crede a fi negrija păzitorului pe tren.

— **Cât fumează englezii.** Dintr'o statistică asupra consumului tutunului în Anglia se vede, că pipa scurtă, care mai înainte era așa de caracteristică pentru englezi, dispăre din ce în ce — fără să se micșoreze cantitatea tutunului fumat.

Publicul începe să se obișnuiască repede cu țigările. Se presupune că 80 la sută de bărbați din Anglia sunt fumători.

În anii din urmă fumătorii aceștia plăteau pentru tutun în cifră rotundă 25 milioane de lire sterline. Din acestea vin 15 milioane pe țigarete,

Dacă târguiți din articolele anunțate în ziarul nostru, vă rugăm ca la comandă să amintiți unde ați cetit aceste anunțuri.

9 pe tutun de lulea și numai 1 milion pe țigări de foi.

Pipa de lut, de care până nu de mult muncitorul englez nu se putea despărți odată cu capul, aproape a dispărut. Țigaretile se fumează acum mai mult decât țigări, din pricină că acestea din urmă sunt prea scumpe în Anglia.

— **Ginerile Sultanului în misiune secretă în Macedonia.** *Salonic*, 7 Ianuarie, Ex-governatorul Indiei, lordul Gerson, care a venit în Macedonia ca să facă o minuțioasă cercetare despre situația politică a lucrurilor, a trecut astăzi pe aici, pentru a se întoarce la Constantinopol.

Arhiepiscopii greci l-au făcut o primire splendidă. Directorii de școli i-au ținut discursuri înflăcărâte, arătând că, precum Byron a fost liberatorul Greciei, tot așa lordul Gerson va fi pentru Macedonia.

Lordul Gerson a vizitat mai multe comune, unde a putut afla multe secrete de ale propagandelor grecești și bulgărești.

Tocmai la plecare s'a putut afla că acest lord, nu este decât generalul Abdul-Haka Hamid, ginerelul M. Sale Sultanului, care a fost trimis în misiune secretă, pentru a raporta Augustului său socru, adevărul despre starea de lucruri din Macedonia.

— **Tunuri turcești transportate în Asia.** Constantinopole. Transportul de arme pentru corpul 6 de armată din Belgrad consistând din 36 tunuri Krupp, 19000 puști Mauser și 2000 lăzi cu munițiune a sosit la Alep.

— **Persia se plânge la Poartă.** Însărcinatul de afaceri al Persiei a remis o notă, prin care se plânge că principele Ferman, guvernator general din Taebriș, mergând la Saușbulak a fost atacat și înconjurat de turci și curzi.

— **Săpun de vioarea de Parma.** Sub această numire de câțiva ani e în circulație un nou săpun folositor. Cine nu lubesțe mirosul de vioare? Și dacă știm, că acest săpun plăcut face fața fină, dacă știm, că în astfel de calitate și pe lângă așa preț în străinătate nu putem căpăta atare săpun, atunci putem aștepta, ca publicul mare se nu întrebuițeze acest săpun, numai ca să-i tindă mâna de ajutor pregătitorului, ci în interesul său propriu. O bucată 80 fil., 3 bucăți 2 coroane 20 fil. Pregătește Szabó Béla fabricant de săpun de toaletă, Miskolcz. Se poate căpăta în Arad în drugheria lui Vojtek și Weisz, Lugoj în farmacia lui Fischer János, Timișoara în prăvălia lui Wisemayr Ferencz.

— **Mijlocul cel mai bun de înfrumșetare din lume! — Crema de față Regina,** care pentru însușirea neîntrecută de frumșetate la expoziția din 1900 la Paris a fost premiata. Crema Regina, curăță fața în timpul cel mai scurt față de orice catifelată. Un borcan 1 cor. 40 fil. Pudra Regina de cea mai bună dintre pudrele de pân'acum cunoscute. Se vând în culoare albă, roză și cremă. O șcutulă 1 cor. 40 fil. Săpunul crema Regina, e săpunul cel mai bun de toaletă pentru înfrumșetarea feței. O bucată 70 fil. De vândut la laboratorul chemical al lui Temesváry József, apotecar, Szeged, Petőfi Sugár-ut și la Török József, apotecar, Budapest, Király-utca.

Serviciul nostru telefonic.

Ședința camerei.

Budapesta, 22 Ianuarie.

Ședința se deschide la 10. Prezidează Justh.

Prezenți: Mihali, Vlad, Hodja, Mrksici și Bella.

În cameră prezenți abia la vr'o 30—40 deputați.

La ordinea zilei proiectul de recruți.

Vorbește Leitner (democrat). Cere reducerea contingentului și a cheltuielilor în armată. Se încheie apoi discuția generală a proiectului.

Moskovitz (guvernamental) și ministrul Jekelfalussy roagă camera să primească proiectul neschimbat.

Se folosesc apoi de dreptul la cuvânt deputații Molnár, Lengyel și Farkasházy vorbind cu toții în contra proiectului.

Ședința se ridică la 1.

Demonstrațiile din Berlin.

Demonstrațiile din Berlin au fost reîncepte. Muncitorii fără lucru, în număr de peste 20.000 au făcut o retragere demonstrativă pe »Unter den Linden«. Ieșindu-le poliția în cale, ei au primit-o cu bombardament de pietrii. Poliția a usat atunci de sabie, rănind pe mai mulți înși grav.

Revizia regulamentului.

Proiectul de revizie al regulamentului va fi prezentat Vineri în Cameră.

Poporul pentru preotul Cure.

Ni-se telefonează din Siria: Azi dimineață peste 100 de covăsințeni s'au prezentat la fibirăul Faragó, cărora li-s'au mai alăturat și sirieni, cerând cu insistență ca imediat să fie slobozit preotul lor.

Poporul n'a vrut să se îndepărteze fără preot și după prânz fibirăul l-a și eliberat. Poporul l-a primit cu mare entuziasm și l-au dus în triumf până în Covăsinț.

Broșura lui Argus.

Clubul desminte în modul cel mai energetic știrile unor ziare maghiare că autorul broșurei »Argus« ar fi vre-unul dintre deputații naționali.

Dela judecătorii.

§ **Procesul de presă al fibirăului din Lipova.** Ieri s'a desbătut înaintea Curții cu juri din Oradea mare un proces de presă senzațional. Acuzat a fost un scriitor notorial din comitatul Timișului, cu numele *Jáki Toth Pál*, care a adus învinuiri grele prin presă fibirăului din Lipova *Baróthy Ferencz* și protofiscului din Timișoara *Darabauth János*. Jaky l-a acuzat cu *falsuri de documente, abuzuri de oficiu și defraudări, numind un caz în Secaș, unde fibirăul l-a ajutat cu intenție notarului să fure nu numai banii comunei, ci și banii ministerului de interne.* Articolul a făcut mare senzație în vremea când a apărut, cu toate că, date fiind tocmai gravitatea extremă a acuzelor — n'a prea aflat crezământ. Cel doi funcționari totuși au trebuit să intenteze proces care s'a desbătut ieri în Oradea mare. Acuzatul a recunoscut că el este autorul, că primește toată răspunderea, că nu se simte însă vinovat și roagă tribunalul, fiindcă a scris în interes public, să i permită dovedirea. Arată apoi un act ieșit în 1904 din cancelaria protofiscului comitatului Darabauth János, pe care o iscălitură era falsă: falsul l-a săvârșit însuși Darabauth. Înșiră apoi numeroase dovezi pe cari își spriginesc acuzele din articol contra lui Baróthy.

Instrucția acuzatului a ținut până după amiază la 4 când a urmat apoi ascultarea lui Darabauth și Baróthy.

Amândoi tăgăduesc acuzele ce li-se aduc. Tribunalul, după ascultarea apărării suspendă deocamdată jurământul lui Baróthy.

Cu aceasta s'a întrerupt desbaterea continuându-se a doua zi la 9 cu discursurile apărătorului și procurorului, care a cerut ca tribunalul să respingă dovedirea. Tribunalul s'a retras apoi și după o constătuire de câteva ore a adus sentința senzațională, *că dă loc dovedirii.* A ordonat ascultarea ca martori ai vicespanului Timișorii, protonotarului, alor 14 notari comunali și a mai multor funcționari dela comitat.

§ **Omorul din Vidra.** În toamna anului 1906, în zori de zi, un cal al econom. Toader Magier din com. Vidra (comit. Arad) a intrat în grădina vecinei sale vād. Maria Magier, făcând acolo mai multă pagubă în bostani. Femeia a prins calul și l-a legat, declarând lui Toader Magier că nu-l va slobozi până când acesta nu-i va plăti paguba. Toader Magier s'a opus, s'a început apoi ceartă între cei doi vecini, și femeia deși în etate de 70

ani luând o sapă l-a lovit pe Toader Magier, cu așa putere în cap, încât până seara a murit. Ieri s'a desbătut fapta aceasta la tribunalul din loc, care a declarat de vinovată pe vād. Maria Magier și luând în considerare mai multe circumstanțe a osândit-o la 5 luni temniță. Femeia n'a apelat.

Economie.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 21 Ian. 1908.

INCHEEREA la 1 ORĂ :

Grâu pe Apr. 1908 (100 klg.)	25.32—25.24
Secară pe Apr.	21.88—21.90
Ovăș pe Apr.	16.50—16.52
Cucuruz pe Mai 1908	14.06—14.08

INCHEEREA la 4 ORE :

Grâu pe Apr.	25.40—25.42
Secară pe Apr.	21.90—21.92
Ovăș pe Apr.	16.56—16.58
Cucuruz pe Malu 1908	14.10—14.12

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul :

Orâu	
pe Tisa — — — —	24 K. 20—25 K. 90 fil.
Din comitatul Albei — — — —	24 > 60—25 > 50 >
De Pesta — — — —	24 > 80—25 > 60 >
Bănățenesc — — — —	24 > 40—24 > 80 >
De Bacica — — — —	24 > 60—25 > 45 >
Săcară — — — —	21 > 80—21 > 90 >
Orzul de nutreț, cvallitatea I.	15 > 50—15 > 70 >
> de cvallitatea II — — — —	15 > 30—15 > 50 >
Ovăș > > I — — — —	16 > 40—16 > 80 >
> > II — — — —	16 > — 16 > 30 >
Cucuruz vechiu — — — —	— > — — — > — >
> nou — — — —	13 > 70—13 > 90 >

Pentru copii când le cresc dinții,

Emulsiunea SCOTT e adevărată ușurare, căci le face poftă de mâncare, le dă putere și sănătate și dinții le cresc tari și albi. 107

Emulsiunea SCOTT

are gust așe de bun și dulce, încât copiii o iau cu plăcere și predilecție, liniștește nervii, prin ce le asigură atât copiilor, cât și părinților nopți liniștite.

Prețul unei sticle originale 2 cor. — — — 50 bani. — — —

Se capătă în toate farmaciile.

La cumpărarea Emulsiunei vă rog să observați marca care reprezintă un pescar.

BIBLIOGRAFIE.

A apărut: În biblioteca despărțământului Cluj »Călimdarul dela Cluj« pe anul visect 1908. Prețul 20 fil.

Poșta Redacției.

Dlul Demetriu Maniu, hotelier, Brad. Trimițeți-ne mai întâiu manuscrisul și vom vedea de se poate publica fără taxă.

Poșta Administrației.

A. Vașiadi, Tamásda. Am primit 6 cor., ca abonament până la 1 Aprilie 1908.

Teodor Simoc, Lüki. Am primit 10 coroane ca abonament până la 1 Februarie 1908.

Alexandra Nica, Almaș. Am primit 6 coroane ca abonament până la 1 Aprilie 1908.

Redactor responsabil Ioan N. Iova.
Editor proprietar George Nichin.

Numai e emigrare!

pentru că și la noi poate câștiga ca'n America, dacă se ocupă cu industria noastră de casă.

Dă lămuriri prima întreprindere din Ungaria de Sud de mașină de împletit în casă
Kötögép vállalat, Szeged,
strada Iskola nr. 18.

Mijlocul cel mai bun de înfrumusețare din lume!

CREMA de față REGINA

care pentru înșușirea neîntrecută de înfrumusețare la expoziția din 1900 Paris a fost premiată.

CREMA REGINA curată în timpul cel mai scurt față de orice catifelată. UN BORGAN 1 coroană 40 fileri.

PUDRA REGINA se recomandă ca cea mai bună dintre pudrele până acum cunoscute. Se vind în culoare albă, roză și cremă. O ȘCATULĂ 1 coroană 40 fileri,

SAPUNUL CREMA REGINA e sapanul cel mai de toaletă pentru înfrumusețarea feței. O BUCATĂ 70 fileri.

De vândut în laboratorul chemical al lui

Temesváry József

.. apotecar ..
Szeged, Petőfi Sugár-ut
și la Török József, apotecar, Budapest, Király-u.

In atențiunea proprietarilor de pământ, notarilor, învățătorilor și a publicului călător!

În cafeneaua mea

MOTOR

Arad, str. Boros Béni (casa Vanicsek)
(în apropierea gării de motor), ori cine se poate distra plăcut — În toată ziua muzică.

Buffé rece și beuturi excelente.

Prețuri solide și serviciu punctual.

==== Deschis până dimineața. ====

Rugând sprijinul tuturor, sunt

cu simă:

Lukács Fülöp Lajos,
cafegiu.

— DISTINS CU PRIMA DIPLOMĂ. —

Szikszay József

fabricant de instrumente muzicale
Nagyvárad, Nagy Sándor u. 1. (Fő-utca sarok.)

Recomandă

VIOLINELE

fabricație proprie,
precum și alte instrumente, așa
instrumente de suflare
din lemn și alamă,
harmonice, flașnetă, fluere,
ocarine, citere, cimbele.

Tot așa primește repararea a tot felul de instrumente cu urești ieftine și lucrare artistică.

Repararea de orgă mare și harmonium.

Urmasul lui Bumbera Imre BUMBERA ISTVÁN

croitor preotesc și civil. ● Furnis. preotesc din loc
Oradea-mare. (Nagyvárad)

Am onoare a aduce la cunoștința onor preoți că mi-am sosit pentru sezonul de toamnă și iarnă postavurile negre, cari își păstrează culoarea și le țin în magazinul meu bine asortat, pentru comanda din provincie ajunge o reverendă de model, sau o haină, la dorință mă duc ori unde cu plăcere pe cheltuiala-mi proprie.

Tot asemenea țin în magazin postavurile cele mai noi și moderne din patrie, franceze și engleze pentru tot felul de pardesii și platoane de iarnă.

Se nu mai suferă nimeni!

pentru că poți scăpa de ori-ce durere provenită din răceală prin vestitul

Spirit de gheață (jégzesz).

E singura mângâiere pentru cei ce sufer de podagră ischiași și reumă.

Nu este numai un medicament indispensabil de casă, dar din cauza efectului grabnic și radical chiar o minune.

Di învățător-director Z. Szöke Albert din Panczélseh îmi scrie următoarele:

Spiritul de gheață

l'am primit cu mulțămintă; mi-a făcut o mare bucurie, că în trei rânduri și anume la o durere de măsea, la durere de stomach, la durere de înțepenirea gâtului și odată la durere de cap l'am folosit cu deplin succes. Il recomand călduros ori-și-cui, căci e o adevărată binecuvântare pentru cei-ce sufer.

Mai cer 3 sticle mari.

Durerea de dinți și de cap înceată deloc de el.

La oboseală, simț de slăbiciune, la esofarea după lucrul greu, la împunsături din coastă, la scrintituri, la dureri de stomach, de piept și la dureri de foale etc, după o singură frecare omul se simte ca de nou născut.

Minunatul Spirit de gheață a întrecut D-Tale — toată așteptarea mea, drept aceea mai cer șese sticle mici din acest medicament escelent. Cu deosebită stimă

Kékellő

Josif László, paroch

Dragă Dle apotecar! Binevoește a-mi trimite cu rambursă șase sticle mici din vestitul

Spirit de gheață (jégzesz)

cu întoarcerea poștei; căci au un efect foarte bun și se pot folosi cu un mare rezultat: și-l recomand foarte călduros ori-și-cui.

Dumnezeu să trăiască pe inventatorul spiritului de gheață.

Atkár

Bander Gábor, măsur

E cu neputință a înșira nenumăratele epistole de recunoștință și mulțămintă, prin cari e laudat spiritul de gheață.

Aceste puține specimene dovedesc escelența și marea lui răspândire într'un timp foarte scurt, încât deja are și imitatori.

Inventatorul și unicul său fabricant este:

Szémann Ágoston

apotecar

HATVAN.

3 sticle mari sau 6 sticle mici trimit franco ori-unde.

Prețul: 1 sticlă mare 1 cor. 20 fil., sticlă mică 60 fil.

Fie-care sticlă e sigilată și numele inventatorului se află atât pe sticlă, cât și pe avisul de folosință.

Pe poștă numai 3 sticle mari sau 9 sticle mici se poate trimite.

— Să ne ferim de imitațiuni. —

Productele de ACID-CARBONIC din Muschong-Buziás stațiune balneară

aranjată din nou

expediază și afară de cartel imediat cantitate cât de mare

ACID-CARBONIC-LICHID

chemicește curat și natural, în lichid din izvoarele de acid carbonic din bala celebră Buziás, pentru prepararea apelor gazease, pentru restauratori și alte scopuri industriale.

!! Cel mai spornic acid carbonic !!

Extrasul certificatului analizei chemice al institutului de a examina pe cale chimică mâncările și beuturile a. 1907 nr. 4615. „Mirosul și gustul“ e normal. Conținutul de acid carbonic: 99.57%. În urma examinării s'a constatat că aceste corespund pe deplin cerințelor higienii publice și pe baza conținutului carbonic bogat se evaluează de cel mai bun. Cu informații servește prompt:

Biaroul de expedare de produse acid-carbonice și ape minerale al stațiunii balneară Muschong-Buziás în Buziás-Fürdő. (MUSCHONG-BUZIASFÜRDŐI SZENSAV MŰVEK ÉS ÁSVÁNYVIZEK SZÉTKÜLDÉSI TELEPE BUZIASFÜRDŐN).

Adresa telegrafică: Muschong-Buziásfürdő. Telefon interurban 18.

„ȘOIMUL“

Institut de credit și economii, societate pe acții în Vașcău.

CONVOGARE

Domnii acționari ai institutului de credit și economii »Șoimul« prin aceasta vă invită, conform §-lui 4 din statute la

a III-a adunare generală ordinară,

care să va ținea în Vașcău, la 12 Februarie st. n. 1908 la 2 ore după amiază în localitatea institutului.

Obiectele:

1. Alegerea unui notar pentru conducerea procesului verbal, a trei scrutatori pentru actul de alegere și a trei membri pentru verificarea procesului verbal.
2. Raportul direcțiunii și al comitetului de reviziune și stabilirea bilanțului.
3. Deciderea asupra acordării absolutoriului îndatnat direcțiunii și comitetului de reviziune.
4. Decidere asupra distribuirii profitului curat.
5. Alegerea alor 10 membri în direcțiune, conform §-ului 35 din statutele institutului.

Vașcău, 17 Ianuarie 1908.

Direcțiunea.

Pentru folosirea dreptului de vot să recere ca acționarul să fie trecut ca proprietar al acțiilor sale în cărțile institutului cel puțin cu 6 luni înainte de adunare și cu una zi înainte de aceasta să depună pe lângă revers acțiile sale, eventual dovezile de plenipotență la direcțiunea institutului sau la institutele »Bihoreana« din Oradea-Mare și »Victoria« din Arad.

Acțiunile depuse la locurile de mai sus să vor lua în considerare numai încât reversul despre depunere cel mult în ziua premergătoare adunării generale s'a depus la institut.

Activa.		Contul Bilanțului.		Passiva.	
		Cor.	fil.		
Casa în numărar		500	20	Capital social emisiunea I.	50000—
Cambii de bancă	256528.71			» » » II.	29070—
» hipotecate	14490—	271018	71	Fond de rezervă	3291.84
Realități		5913	60	Depuneri spre fructificare	59842.39
Mobilier	1223.71			Depozite de casă	135.27
10% amortizare	122.37	1101	34	Cambii reescontate	122217—
Spese de protest		40	01	Anticipațiuni la venitul realităților	33.34
				Dividende neridicate	161.25
				Interese tranzitorii	3110.27
				Profit transpus din 1906	441.41
				Profit curat	10271.09
		278573	86		10712.50
					278573.86

Spese.		Contul Profitului și Perderilor.		Venite.	
		Cor.	fil.		
Interese la depuneri spre fructificare	3071.98			Profit transpus din 1906	441.41
» de reescont	9200.04			Interese la cambii de bancă	26462.78
» la acțiunile din emis. II.	675.17	12947	19	» » » hipotecate	1409.69
Contribuțiune erarială, comunală și după interesele depunerilor		1356	96	» de întârziere	70.99
Spese de birou și porto		1085	85	Venitul realităților	400—
Salare		1960	—		
Chirie		600	—		
10% amortizare din mobilier		122	37		
Profit transpus din 1906	441.41				
Profit curat	10271.09	10712	50		
		28784	87		
					28784.87

Vașcău, 31 Decembrie 1907.

Nicolae Bogdan, m. p.
director exec.

Ioan Ovesea, m. p.
contabil.

Membrii în direcțiune:

Dr. Coriolan Pap, m. p.
președinte.

Atanasie Popa, m. p.
vice-preș.

Alexandru Pelle m. p.

Miron Botișel m. p.

Vasile Nicoruța m. p.

Ilie Bursaș m. p.

Moise Gavra m. p.

Maxim Non m. p.

Vasile Sala m. p.

George Bogdan m. p.

Subsemnatul comitet de reviziune am examinat contul prezent al bilanțului precum și cel al profitului și perderilor, și confruntându-le cu registrele principale și auxiliare purtate în bună regulă, le-am aflat cu acelea în consonanță și exacte.

Vașcău, la 15 Ianuarie 1908.

Iosif Diamandi, m. p.
președinte.

Cornel Palladi, m. p.
vice-preș.

Parteniu Coroi m. p.

Atanasiu Toader m. p.

Moise Popovici m. p.